

A' ROMAI TSASZARIES AP. KIRALYI FELSERG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Pénteken 5. Augufthusban 1791.

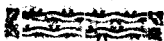
A' Márs Ifjentől teréhbe esett Europa Kiszafzony
Szülő ágyban kintódik — szül minden órán.

Ilyen hirt terjesztének-el az *Elyfeumbéli Bába Dok-*
torok tegnap az hóltak Országában, kik a' *Medi-*
cum Confiliumra miányájan öszve gyölve lévén, az
ágya kintódonak fejénél külömb külömb dolgokról
bészéllének. — Az *Elyfeumbéli Bolondok-tornyában*
ama hires Doktor *Faust* a' *Protho Medicus*, ki ma-
ga-is ezen Bába Doktorok tanátsán jelen lévén, ta-
pogatja és vizsgálja vala az egész beteg testet, 's
igy szólla a' többihez: Uraim! Ez a' szülésben kin-
tódó Kiszafzony hármás teréhben vágyon, 's szül
minden órán, de ennek nem tsak ez a' baja. Én a'
fejétől fogva a' kiss-lába körméig meg-tapogadtam
ötet 's minden tagjaiban nyavallyát talállok; még
P p e pedig

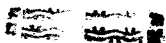

pedig olyan nyavallyát, mely edgyik tagból a' máfikba harapozik; azért az egész nyavallyának kellett okát keresnünk — hogy az egész testet, melyben a' meg-romlott vér már minden felé jár, meggyógyíthassuk. — A' nyavallya már régi, 's azért igen veszedelmes — tsendesesen fogjunk hát ennek gyógyításához, időt kíván ez; mert ha hirtelen és erőszakos orvosságokkal élünk, könnyen veszedelmekben forognak a' gyengébb tagok, és meg-eshetik, hogy még ezek közzül némellyeknek *Chyrgica operátio*t kellettnek szenvedni. — Az okát keressük hát a' nyavallyának. — Itt mindenik Doktor hozzá szólla a' dologhoz, és kiki maga értelmét adván, edgyik azt mondja: sok fagyaltat evett, 's a' hirtelen hülés az oka a' nyavallyának — a' máfik: sok *Párisi Kontra* tántzot járt, 's az Anglusok által Amérikából hozott *Puntsot* iván rá, vére felgyuladott, 's az erőss izzadság okozta nyavallyáját — a' 3-dik a' kemény laxatívát okozta, a' 4-dik a' *Khinai* ortza fessléket, az 5 dik az Indiai Kappan evést — vóltak a' Doktorok közzül olyanak is, kik a' hofzas álmat, a' rendeletlen életet, a' sok Könyv és *Román* olvasást, 's több efféléket adnak vala nyavallyájának okául; melyeket midön Doktor *Faust* mind végig halgatott vólna. — Uraim! mond a' többinek: nem rozzsz okait adjátak ugyan ezen beteg Dáma nyavallyájának; de én mind ezen okaitokat is egybe szoritván, azt itélem, hogy ezen veszedelmes nyavallyának ama *szeintelen* Pogány Isten a' *Luksus* az oka, és ezen mostani terhébe sem *Márstól*, hanem a' *Luksustól* esett: e' minden nyavallyájának kútfeje.

Tizen-negyedik *Lajos* Frantzia Királytól fogva, ki a' *Virtust* leg-előbb penzen kezdette árulni; ki hivatalokat teremtett azért, hogy azokat penzen eladhassa; ki ezt a' kevély Ifjent a' *Luksust* tetétől fogva talpig, a' maga Palotájától fogva az utolsó Gunyhoig meg-sejmezte, meg-ezűstezte, meg arannyoztatta, meg-gyöngyözte, meg briliánoztta, az óltától fogva, majd minden Státusok, majd minden Nagyok,

Nagyok ; Urak ; Polgárok ; Parasztok a' *Bankrot* vize partján állanak ; és a' közönséges boldogság, a' közjónak kívánása sokakban tsak nem a' fuvó szél előtt álló porrá válván, már ma ezen *Europa* Afzióny Fiainak és Leányinak minden ablakaiból, konyháiból, köntössiből, kocsijából, bubos főkötőjéből, ezen meg sejtézett, ezüstözött, arannyozott, gyöngyözött, kövezett *Luksus* ki könyökelve tekintget-ki — meg-fosztotta *Europát* a' nyugodalamtól, a' maga forsával való meg elégedéstől : *Khindból* hozzák az ortza-festéket, idegen Szakáts főz a' Konyhán, az arany, fark nyunak, ló patkónak veretik az ezült, 's az ezekért a' *Kő-sziklák* gyomrát buvó munkás köz kenyeret eszik; neki sints, nekünk sints semmink — torkig adóss *Europa*, még is a' *Luksustól* alig vagyon egy pertzentésnyi nyugodalma — hogy ne volna hát roszszul ezen veszedelmes nyavallyában. — Edgyik beteges tagja *Europának* Frantzia Ország. Ez fülíg adóss, 's innen van minden veszedelem. Későn és igen roszsz Doktorok kezdték orvasolni; ér vágással 's purgátzióval kezdenek hozzá, 's nem hogy könnyebbedett volna ezen nyavallya, sőt terhesedett a' *Cura* ideje alatt; mert a' zenebona, a' vérontás, a' prédálás soha sem gyógyítja az *adósság* nyavallyát, hanem azt még veszedelmesebbé tézi. A' múlt hónapnak 13-dikán adták bé *Durney* és *Dufresne* 2 Frantzia Doktorok a' Nemzeti-gyűlésnek 4 hónapi szám-adásokat ezen nyavallyáról, melyből meg tettik, hogy a' zenebona soha ezen nyavallyát meg nem gyógyíthatta. — Az 1791 dik folyó esztendőnek 4 első hónapjaiban ki adott Frantzia Ország — 340 milliom 182-ezer 237 Livrát, és bé vett ugyan azon hónapban 76 milliom 822 790 Livrát; tehát fellyül hágtá a' ki adás a' bé vételt 264.159.447 Livrával. E' tsak harmad része az esztendőnek, és így esztendő alatt következik, hogy az *adósság* nyavallya 792.478.341 Livrával terhesebb fog lenni — azonban a' Nemzeti adósságból egy pénz sem fizettetett le — hát a' papiros pénz; hát ha a' Papok jószága nem lett volna

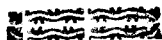

na. — Nagyon beteg *Europának* ezen tagja. — Tagja ennek *Mulzka Ország-is*, 's ez még ennek a' tsak nem leg-egészségesebb tagja; de 100 milliom Rubel papiros pénzünk vagyon, mellyekkel szerentsé- sen köljük a' *Borostyán-koszorukat*. — Tagja ennek *Anglia* — 's fülig adoss — 's még is oda *Amerika*. Ha *Typofáj* tsak még 3 ezrtendőig játszodja *Nagy Sándort*, a' *Napkeleti Indiákon* lévő kereske- dő *Kompániáját* a' szegre akaszthatja — hát még ha *Frantzia Ország* a' maga nyavallyájának *Kopidját* hozzájok találja küldeni; a' mint már is ezen *Frantzia* nyavallyát sokan *Angliába* le-hatalmazottnak len- ni állitván, itt is rész-szerint kezdődik a' *Revolutió*. — Szomszéd tag itt *Hollandia*. Hogy áll ez? Ez egy olyan ház, melynek fedelét szüntelen fódózzák, pedig a' fundamentoma hibázik — 's nem sokára ki-üt a' nyavallya rajta. — *Pruszfiának* szép a' *Curója* 's gaz- dag! de a' *Status quo* arany oázlopokba került. A' régi summa 90 milliom tallér vala, nyavallya (adós- ság) nélkül; de már 2 ezrtendőktől fogva el-repült 18 milliom — mind a' *Status quo* szárnyain. Tsak 70 milliom már a' *habet*, 's ennek pedig tsak egy ezrtendős háboru kívántatik; mingyárt leg-nyaval- lyásobb *Europának* ezen tagja. — *Auszria* 3 ez- tendők alatt alkalmassít ki-izzadta magát; ennek hozzfzas nyugodalom kívántatik, hogy előbbeni e- rejére juthassan. *Belgiumból* 3 millió jött-bé eddig, most még más 3-mat kelletik oda küldenünk a' ha- di nép tartására. — *Spanyol Orzágnak* olvadnak az aranyai *Péruban*; 's más aprobb tagjai is *Eu- ropának* mind ezen nyavallyában bádgyadoznak, 's ezeknek orvaslására egy hozzfzas *Diéta*, egy tse- des nyugodalom, egy közönséges békelesség kívánta- tik — azonban várjuk-el — minden órán szül *Eu- ropa*. — Midőn így beszéllenének az *Elyseumi Bá- ba Doktorok*, ez a' *Tudófitás* érkezék *Párisból*: „ A' *Nemzeti-gyűlés* által *Jul. 15-dikén* ki adatott 's már tudva lévő 3 *punktumokból* álló *Dekretom- nak* a' nép között lefűt el-hiresedése után, a' soka- ság még azon estve meg-egyezett a' *Jákobiták Kléb- jával*,

jával, hogy a' *Márs* mezejére közönséges gyűlés hírdetvén, a' Nemzeti gyűlésnek *Dekretoma* ellen *Protestatio* készítették. A' *Klúb* béliek meg-készítették a' *Protestátziot*, és egy leg-alább is 40-ezerből álló sokaságnak közepette fel-állított Nemzeti-óltárra helyeztették. A' Királynak meg-bánthatatlanságát meg-határozó *Dekretom* ellen készült *Protestationak* summája a' többek között a' vala: hogy XVI dik *Lajos* Királynak ismét ne ismertessék, ha az Országnek 83 *Depártmányai* (*Részei*) is tanáts végett meg nem kérdeztvén, ezeknek meg-egyező akarattokból annak nem fogna ki-hirdettetni. Ennek felette némelly tagjai a' *Jákobiták Klúbjának* felálván, a' Nemzeti gyűlést, a' népnek tapfolásai között, meg-velztegettettenek és hazája árulójának kiáltotta. A' nép 17 dikben jó reggel a' *Márs* mezején öszve-szaladván, a' *Protestationak* nem csak a' férfiak és asszonyok, hanem még a' gyermekek is neveiket alája irták. Ekkor történt 11 órakor a' szegény fa lábos *Invaliduson* és *Parókáson* a' már tudva lévő szomorú játék. Már most *Gen. La Fayette*-is meg-jelent vala az alatta lévő Nemzeti Gárdákkal, de nem hogy tsendesithette volna, hanem inkább nevelte a' lármát; mert zápor eső módjára szorított *Sergeire* a' kö. és magára is réá löttének. A' gyilkos ki ezt tselekedte el fogattatott ugyan helybe mingyárt, de a' *Generális* parantsolattjára a' népnek szemei előtt el-botsáttatott. Estvéli 6 óra tálybann ki-hirdetett az ugy nevezett *Martziális Törvény*-is, melly által a' nép meg-intetni szokott, hogy takaródjék haza, mert külömben a' *Sergek* tüzet fognának réá adni. 7 órakor elérkezett a' *Városi Elölljáróknak* egész *Serge* is a' veres *Zászlóval*, és igen nagy számu *Nemzeti Sereggel*. Ezt meg látván a' nép, ordítani kezdett: a' föld színére a' veres zászlóval és bajonétokkal! — mely kiáltást ismét a' köveknek zápora 's egy néhány lövések is követvén, erre a' *Nemzeti Gárdák*-is tüzet adtanak, melly tüzzel a' nép közzül 12-töt el-ejtettének és sokakat meg-sebefsítettének. A' nép-is meg-ölt hármat

a' katonák közzül u. m. 2 Vadászt és egy Agyust. Az után a' Nemzeti-gyűlés tagjai ellen akarta a' nép a' maga mérgét ki-ontani: de itt az épületet már ágyúkkal körül vétérve lenni tanálván, valamit tsendesedett.

A' Nemzeti-gyűlés ezen zenebonák alatt is szüntelenül tartotta a' maga üléseit. *Salle* nevű Deputátus Jul. 16 dikán a' már helybe hagyatott 3 punctumokból álló Dekretomnak egy kevéssé különböző formába való szedettetését javasolta. E' mellett az is meghatározott ezen napon, hogy az *Excutive* hatalom a' Királynak addig vizsgálja ne adatlásék, valameddig a' *Constitutio* tökéletesen meg nem készül: mellyre a' Király maga tartatik okot szolgáltatottnak lenni az által, hogy hátra hagyott jelentő Levelében panaszszá egyik fundamentomának tette vala azt, hogy az új *Constitution*nak *Systemája* tsak részenként, nem pedig egészben terjesztetnék elejébe. Az Országnek külömb külömbféle részeiből bé-jövő jelentő Levelék-is egymással ellenkezők. A' *Roussi* vidékekből az iraik, hogy Kárdinális *Rohán*, az egész régi *Strászburgi* Káptalan, a' Barátok és meg nem esküdt Papok, Pázfatori leveleik, fenyegetődzéseik 's minden egyéb ki-gondolható eszközök és erőszakoskodásaik által a' népet a' *Constitutio* ellen ingerleni meg nem szünek, és ki hirdették; hogy a' *Constitutio* ellen valamit tselekedni, nem tsak nem vétek, hanem az Isten előtt kedves dolog, és a' *Constitution*nak barátjai kárhozatnak edénnyei. Ezen Papok már még a' kereftelést is nem a' sz. Háromságnak, hanem az *Atyának*, *Fünek* és a Nemzetnek nevébenn teszik. 's a' t. — A' *Roueni Kláb*, egy jelentő Levelé által tökéletesen helybenn hagyja a' Jul. 15-dikén hozatott Dekretomat. — 18 dikban ismét egy Dekretom adatott ki, mellynek tzéllya a' népnek zabolán tartatása 's némelley előre való vigyázások. Ez szerint már egy néhány gyanus személlyek reménienül el fogattattanak, a' többek között egy *Esfaim* nevezetű nagy gazdag 'Sidó-is, ki egykor *Fruzfzus* jobbágnak, most pedig *Emilsárius*nak

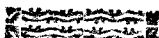

mondatik lenni. — A' Jákobiták Klúbjára fegyveres népet küldött a' Nemzeti gyűlés és el-szélelztette: azonban meg-parantsoltatott az is, hogy a Nemzeti-gyűlésnek egyik tagja-is ebbe többet meg ne jelennyék

Elegyes jegyzések. — „ Aug. 2 dikán indultanak le Bétsből Ferentz, Leopold, és Josef fő Hertzegek Elsterházára. — Hétfőn indulnak a' N. M. K. Testörző Seregbéli Tiszt Urak paripán Prága felé a' Koronázás pompájára; a' hová a' N. Testörző Seregnek mostáni nagy érdemű Oberstere Mált. Bartsay Abrahám Ur maga vezérli ezeket ló hátan; melly igen ritka történet, hogy a' Gárda Oberstere ló hátan ment volna önként, edgyütt az alatta lévő Gárda Tisztekkal. — — —

— A' Kabinét Kurirság-is ezen N. Testörző Seregnél marad. — Ugy vélekednek, hogy a' Prágai Koronázás után ő Felsége Austr. Belgiumba fogna menni; és hogy a' Békeiség-is, melly már bizonyosnak állittatik, ezen Koronázás atán fogna nyilvánoságsá és közönségsé tétetni. — 6-dikban a' fenn nevezet fő Hertzegek Budára váratnak, hol 8-dikban a' Pálatinus fogja a' Helytartó Tanátson az első széket el-foglalni, 9 dikben pedig Pesth Vármegyei Főispányságába iktattatik bé. — Felséges Urunknak megint egy név nélkül való irás adaték bé a' napokban, mellyen ezen homlok irás vála: *Quod spero & placeo, si placeo Tuum est. Horatius* — — Minthogy ezen irás igen jól van írva, és meg-tettzett ő Felségének, tehát kívánnya az ennek Írójával való szembe lételt, és ennek személyyes esmerettséget, hogy vele beizélhessen; és ő Felségénél ezen hón. 4. 5. és 6 dikán bátran meg jelenhet, mely adatik ezen irás által tudtára. Béts 1. Aug. 1791.

— A' melly Deák Versek küldettetenek vala olly véggel, hogy azok vagy ki nyomtattatsanak, vagy a' Felség kezébe adattatsanak; a' mint kezünkhöz jöttek név nélkül, ugy adattak által ő Felségének. — Ugy értjük Bétsben, hogy az idén *Füreden* igen sok Magyar Uraságok jötenek öszve a' savanyó-vizzel való élésre — tsak használna! — de hátha némelyeknek ártalmas talál lenni — — — *Rozomi? ?*
Ezen

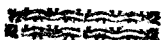
Ezen savanyó-vizre Bétsből is mentenek a' napokban. Ezen rendkívül meleg időkben nem jó ebből sokat inni; mert hirtelen hivesítvén a' belső részeket, roszsz következhetik belőlle. *Sapientia pauca.* — Hertzeg Koburg a' múlt hón. 28 dikán megérkezett Prágába. — A' Hadi Történetekből ezeket iktatjuk ide:

Kolosvárról, Juliusnak 21-dikén. — „18-dikán, megállitá az Ország, a' Jobbágyok' személlyes szabadságát, és szabad költözködését. — Az emberiség, és józan okosság győzedelmeskedett. — 19-dikén, a' leg nagyobb és szentebb dolog jöve elő: a' Vallás' dolga. Eggy újjabb Pünköst napja lön, de csak *Cadet* Pünköst; nem az első szülött. — Különböző nyelveken kezdének beszélni a' Haza' és Szabadság' Apollolai — de egymással ellenkező nyelveken. A' Vallások' törvényes egyenlőségén, és szabadságán, nem akada-meg senki: mert az Ontológiában azon: *Non potest idem simul esse, & non esse.* De mikor a' dolog a' kenyér szegetre jöve. — — A' Vallás' szabad tserélésén, 's a' különböző Vallásuak' egybe-eketésén, meg-szakada a' barátság', és atyafiság' szent fonala. Sok szép Beszédek lönnek — és mind hijában. — Ezek, a' R. Sz. Hitnek Agazatai ellen vagynak, és nintsen hatalmunkban az engedelem — el-halasztaték. — — 20-dikon, a' kereskedés, 's a' Tudományok, és a' Magyar Nyelv' dolga fordula elő. — A' szerentse játékok meg-tiltatának, törvényes, az az 200 forint büntetés alatt. — A' Magyar Nyelv mivelő Társágnak fel-állítása, törvény zikkelyül fel-iraték; és az ujj Hazafi *Witt* Ur 50 aranyat ajánla réája: a' két Örmény Város pedig ezer ezer aranyat. “ — Vallyon, a' Magyar Ország' kebelében nyugvó *Illyriai* Nemzet,

Ausztiai Belgiumból ki hült ugyan *Vandernoot Henrik*, 's kétség kívül örökre ki hült; de még sem hült meg sok *Bélgákban* az ő erántta viseltető buzgalkodásnak tüze. — Jul. 14-dikén estve, nagy lárma, 's dobzódások közt lakták neve' napját Brüsszelben néhány Papok, kik között vólt a' Sz. *Gudula*' Templomabéli All-Plébánus-is, egy néhai Pátriota-Kapitány, 's *Diefi* vólt Kormányozóval, és az említett Templom' Kántorával együtt, 's már egészzen az efze-vezettségig belé merültek vólt az örömben: midön réajok rontott a' Katonaság, 's vitte a' Fő Őrizet' Hazához. — [Hogy *Mons Városának* nagy része-is inkább szít még a' zavaró *Vandernoothoz* mint törvényes jó Fejedelméhez II-dik *Leopoldhoz*, nyilván ki-tettzett *Juliusnak* 21-dikén, a' midön tartatott vólna ottan *Hennegau Tartomány*' Hódolásának Innepe. Mert (ha ugyan lehet hinni a' tudósításnak) alig lehetett az említett napon *Ellyen* kiáltást is hallani. A' Nemesség mind elment jobbára a' Városból az Innep elől, 's tsupán azok vóltak jelen közzüle a' Hódolás' tzeremoniáján, a' kiknek hivatalbéli kötelelségek szerint, el-múlhatatlanúl meg kellett azon jelenni. — Ugy értjük, hogy azokat az Erőségeket *Austr. Belgiumban*, mellyeket néhai II. *Josef* Tsászár le-rontatott vala, most F. Urunk mind meg-kivánná építtetni, és jó ellentálló karba helyheztetni; mellyeknek építésekre már 12 milliom forintokat ki-is szabott vólna.

Ha a' *Frantzia Király*, készülne le-mondani a' Királyságról, éppen nem lehetne tsudálni: de hogy az *Anspachi* Markgráf adja által a' maga tsendes, és könnyü igazgatású szép 3 *Tartományait* *Anspachot*, *Baireutot*, és *Vogtlandot* a' *Pruszsziai Háznak*, már azon mindenek tsudálkoznak.

Nagy Británia sem üres az emberi Nemzet seprejétől — itt-is találtnak még eszelős *fanaticus* fejek.

fejek. — A' Frantzia Revolutzio esztendejének in-
nepe a' múlt Juliusnak 14. dikén tartatik va-
la, mellyet némely Anglusok, kik ezen zeneboná-
nak kedvellői, sok Városokban meg kezdettenek va-
la a' fenn említett napon ülni. — *Birminghamban*
öszve gyűltenek vala ugyan ezen napon a' Fran-
tzia *Revolutzio* innepfése végett némelleyek egy kö-
zönséges Vendég fogadóba. Az Angzai Törvényt
és szokást lelkéből szerető, minden Frantzia Ország-
ból költ dolgoktól pedig irtózó része a' népnek ezt
észre vévén, már dél utáni 2 órakor öszve tódult
vala ezek ellen a' Frantzia innepet tartók ellen; de
a' *Politzáj*nak közben járása által ekkor minden to-
vábbi erőszak tétel el távoztatván, mint egy 6 óra
felé el-bomlék az innepet ülők Serge. Az erre vég-
re öszve tódult nép még is csak edgyütt marada, és
a' *Politzáj* intésének nem kezd vala már engedni,
azon vélekedés alatt, hogy még is az inneplők a'
Vendégfogadóban vólnának. — Még Némelleyeket
a' zenebonások közül bé is vivének a' *Pol-
itzáj* Tisztek a' Vendégfogadoba, hogy látnák és mon-
danák meg a' többinek is, hogy már az innepet tar-
tók közül senki sem vólna ott, de mennél inkább
kivánnák vala a' tüzet óltani, annál nagyobb
gyulada, és szüntelen szaparodván számok ezeknek,
erőszakkal kivánnák vala tsendesíteni, de sem a-
zon Városban, sem ott közel katonák nem valának.
Nem sok idő múlva a' *Patriotismus* közé *fánátismus*
és a' *Presbiteriánusok* ellen való türehetetlenség is e-
legyedett, és minek utána a' Vendégfogadónak
minden ablakait bé verték vólna, a' *Presbiteriánu-
sok* uj Kápolnájára rohona a' nép, és annak ajtait
bé rontván, abban mindent öszve rontott, el pré-
dált és végre fel gyújtotta 's égette. Mig egy más
hasonlo Sereg a' régi Kápolnával is éppen ezt tse-
lekedné, amaz ő Vallásbéli írásairól esmeretes és
hires *Presbiteriánus* Dor. *Prystley* Urnak képét szal-
mából ki tsinálták, azt széllyel hordozták, és vég-
re az égő Kápolnába vetették; mellyet inkább a-
zért tselekedienek, mivel ezen fenn említett *Presbi-
teriá-*

teridnus a' maga Könyvében a' Frantzia Confitu-
 tziokat ditséri vala. Midön ezek így lettenek völ-
 na, egy része a' zenebonásoknak *Fáirhillbe* indula,
 mely egy Anglus mértföld vala ide, és a' hol Dr.
Prystley lakozik vala, hogy ötet-is ezen bolzszuság
 tüzével áldoznak meg, ki a' zenebonát előre fajdit-
 ván, nagy bajjal szaladhata-el ezek elöl minden fa-
 miliástól. A' nép tsak ugyan házára rohont, és
 azt egészzen el-pufztította: ennek igen szép és egy
 néhány ezer könyvekből álló Biblio thékáját, Ter-
 mészetbéli drága gyűjteményeit és minden drága
 jószágait a' tűznek adák. — Illyen formálag a'
 nép tovább ment, és menvén nevedett a' zene-
 bonások tsordája. Még 3 napokkal az után, hogy
 ezen zenebona el-kezdődött, nem vala akkor vége,
 midön ezen tudósítás ki indult, sőt nőtön nőtt, és
 már 15-töt a' nevezetesebb és gazdagabb házak
 közzül porrá égettének, fel-dúltanak és semmivé tet-
 tenek, úgy hogy mindenek az egész Város hammu-
 vá való lététől félnék vala. — Az *Oxfordban* és
Nottinghamban fekvő katonaság parantsolatot vett,
 hogy ezen zenebonások ellen mennyenek. 18 dikán
 Juliusnak el is érkezének ezek ellen; de a' zenebo-
 násoktól tsufoson veretének vissza, és meg gyözet-
 tetének. Ezen egész lármában és zenebonában azt
 tapasztalták, hogy a' zenebonások a' Státus, a' Ki-
 rály, a' Törvény, és a' Vallás mellett buzgottak;
 mivel ezeket kiáltozták: éllyen a' Király, éllyen
 a' mi Törvényünk és Vallásunk! öld a' Frantzia
 Rebelliot szeretőket! nem kell *Kronvel* — nem kel
 az emberi Nemzetnek egy hamis Törvény tsináló-
 ja is — Londonban már nagy fülelés völt ezen
 zenebonának következéseire, mikor ezen Levél el-
 indult, és azt vették észre, hogy *Irlándban*-is *Du-*
Unban ehez hasonló lett volna. — Akár mitsoda
 né vagy sein alatt légyenek az efféle belső lármák,
 és az emberi Nemzet seprejének fel-lázdadása, de
 mind veszedelmesek ezek; és gonosz következései
 vagynak. Frantzia *Pestis* biz é.

Elegyes, de emlékezetre méltó jegyzések.

Ma reggeli 8 és 9 óra között vivék el Bétsből Prága felé a' Tseh Országi Koronát a' leg nagyobb, és tsak egy Ország Koronájához illő pompával. Már 8 óra előtt előre ment vala *Avántgárdába* egy All-tiszt 5 *Kinszki* Német Lovasaival, ezeket tsak hamar megint egy *Avántgárda* követi vala egy fő Tisztel; kik után tsak hamar érkezének egész hadi pompával, töltött fegyverekkel és mezittelen pal-lással egy *Squadron Kinszky* Lovasai minden Tiszt-jeikkel együtt; kik tsendes lépéssel mennek vala azon F. Udv. *Gála Hintó* előtt, melyben a' Korona vala helyheztetve, és ezen *Hintóban* egy Püspök Ur és a' Korona őrző ülnek vala. Mentenek még 2 hintók ezután, mellyekben kik lettenek légyen ez után írjuk meg. Ezen 3 *Gála hintókat* követi vala megint a' *Kinszki* Lovas Sergének egy *Squadroma* egész hadi pompával töltött és ki vont fegyverrel, és mind elől, mind hátul a' Lovasság *Trombitáisi* trombitálnak vala. — A' Koronát vivő aranymas *Gála hintó* mellett *Német Gárdák* mennek vala ki-vont fegyverrel a' leg nagyobb gálában, és ugyan ott gyalog *Udvari Darabantak*. — Ezt eddig sze-meinkel kisirők ki a' *Leopold Várofsából*, és az idő-nek rövidsége nem engedi, hogy az ezzel ment főbb embereknek előttünk esmeretlen neveit most ide ik-tathassuk. A' pompa, mellyel ezen Korona ki vite-ték igen nagy, és szép vólt a' nézésre, melynek lá-tására minden felé véghetetlen sokaság állott vala ki. A' fegyveres nép után mennek vala még igen sok a'probb és nagyobb hintók és kotsik, mellyek a' Koronát kísérik vala, és hátulról is egy Tiszt egy néhány Lovassággal távolról kíséri vala. — Vízfsza hozatiké Koronázás után a' Tseh Korona Bétsbe, vagy tsak Prágába fog maradni? azt a' Koronázás után tudjuk meg. — Adjon Isten hosz-szas életet, Szerentsés uralkodást Hazánk Attyának, Felséges Fejedelmünknek.

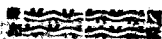
Blan.

Blanchárdnak 30-dik áeri útözása a' múlt Kedden mindeneknek meg-elégedésével ment véghez, és azt tartják, hogy olly magófságra még egy alkalmatósággal-is, mint most, fel nem ment. Az idő-is kedvezvén, minden egészséges nézésű jelen lévők kísérték szemeikkel, valameddig a' *Simmeringi* Agyuzók tábor helyénél szép tsendességgel ismét erre a' mi világunkra, az ottjelen lévőknek nagy tsudálkozására le-botsátkozott. Midőn már jó forma magófságnyira fel-ment volna, két tengeri nyulat botsátott egy más utánn alá, a' mellyek valami eséshez alkalmaztatott Paraplú által olly tseudesen és szépen közelitettnek a' föld színe felé: hogy ha szintén vízbe estenek-is, tsak ugyan a' vízbe belé nem süjjettenek, hanem épségbenn vonattattanak ki. *Blanchárd* *Simmeringből* katona Strá'sák között fákjánál, és mu'sika szó mellett, még pedig, a' Ballonnya ki-üresfűlve nem lévén, a' hajóba benn ülve igen ditsőségesen kísértetett vízfza Bétsbe. Uttyában az ifjuság köteleinél fogva vezette gyönyörüségesen a' hajót egészfzen a' Tsászári Háza-kig, (Burgig) az honnan a' Práterbe vitettetvén, arra kézült kajbájába ismét bé-tétetett.

Azt beszélik, hogy Fels. Urunknak mostani úttyában az ifju Hertzeg *Likhtenstein* Károly, olly szorgalmatos és hasznos munkákat tett légyen ő Felsége mellett, mellyel mind szorgalmatosságáról, mind elmehéli tehetségeiről meg-gyödvén F. Urunkat, a' Kabinétba való szolgálatra alkalmaztatta volna ezen említett ifju Hertzeget meghatározatlan fizetés mellett. — 19 dikben a' Tseh Országi Udv. Kantzelláriából ki nevezett személlyeknek Prágában kellett lenni. — A' Német Gárda szekereken indul ide. Egy szekér 4 Gárdát viszen és 105 R. f. kap Prágáig. — Amaz egész Európában nevezetes és tudós Udv. Tanátsos *Born* Ur, kinek szomorú halálát nem rég jelentettük vala, ugy beszélik, hogy 400-ezer forint asófságot hagyott volna maga után. — de a' kinek 2 Kisaszfzonyait ő Felsége

Ke-

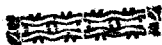

Kegyelmében vévén, ezeknek elztendőre 3000 frt. Penzsiot rendelt mindeniknek.

A' Toth Országban Komendérozónak tétetett Feldmarfal Lájdinánt *Goney* Ur ezen hónapnak 2 dikán indult-fe innen Horváth Ország felé.

Tudófitások,

K. Fejérvár Sz. Jakab Havának 26 dikán. — —
 „ Minek-utánna a' Ditső Magyar Nemzethez való különös tífzteletemnek meg bizonyítására (mellyet az Édes Anyámnak Magyar emléiből szopott téj gerjesztett én bennem) két Komédiákat, u. m. egy Néző, (*Schauspiel*) és más szomorú Játékokat Németből Magyarra fordítottam volna, gyenge tehetségemet hasznosabb dolgokra alkalmaztatván, mostan *Minden Európában, Ásiában, és Afrikában* vólt, és mostani időben *Virágzó Vitéz-Rendeknek (Ordóknak) Magyar nyelven léendő le-írásában foglalatoskodom.* Melly előmbe vett, és szinte tökéletességet nyeredő tárgyomat azért kívántam az Urnak tudtára adni, hogy e' béli szándékomat a' maga Ujság Leveleiben előre ki-hirdetni méltoztalsék; ne hogy talám más-is ezen egy gondolatra vetemedvén, sok fáradsággal, és szorgalmatósággal egybe szerkesztett munkám, hijába légyen. — A' fenn n vett homlok irás alatt ki-jövendő munkám *113 Vitéz Rendeknek (Ordóknak)* rövideden, de gyökeresen eredeteket, viszonagságait, nevezetesebb Törvényeit (*Statuta*) fényelségeit, Forma ruhajokat, esmértető Jegyeket, vagy mostani állapottyokat, jövedelmeket 's a' t. foglalja magában, mellyet hiteles Könyv szerzőkből (*Authorokból*) és bizonyos tudósításokból nem kevés fáradsággal öszve szedgettem. Remélem, meg jegyzett Könyvetském nyomtatásban in 8 vo majori 30 árkusoknál többre nem

mégyn, és ha még hátra lévő kegyesen meg-igért tudósításaim kezemhez szolgáltatnak, és a' *Censura* alól hamar ki szabadulhat, még ebben az elzendőben világot láthat. Meg léznenk ebben: Az Arany Gyapjas, Sz. *Isván* Magyar Apostoli Király', *Mária Theresia*', *Ersébet*', Nápolyi Sz. *Januárius*', és Salisburgumi Sz. *Rubert* Rendeknek Vitézei névszerint feljegyezve. Hol, és mikor fog ki nyomtatatni, arról az Urat annak idejében tudósítani el nem mulatom. Első munkámnak zseugéjével, u. m. *Váiler*, és *Aloysia* Néző Játékjával imé kedveskedem, mellyből az ide való Mélt. Püspök Gr. *Battyáni* Ignácz Ur ő Kegyelmeisége' Typografiájának díszét Uraságod meg tekintgetheti. Taláztatik itten az *Károly Fejérvári*, és *Kolosvári Püspök* Ur ő Excellentiája nyomtató házaiban. A' *Iszomorú* Játékomb most éppen *Censura* alatt lévén, mihelyt a' Sajtó alól ki buvík, azonnal az Urnak el küldöm. A' ki-is magam s. t. — Ezen Levélnek minden bujaság nélkül való egyenes és érthető Magyarsága okozta, hogy ezen Levelét *Seelmann Károly* K. Fejérvári Tanácsos Urnak szóról szóra ide iktattam. Adjan Isten sok ilyen Nemzetünk mellett fáradozó Tudos Hazafiakat.

Itt Györben vagynak a' Sajtó alatt, és egynéhány nap múlva egészen ki is szabadulnak; Hat Héti (*invocatiokkal* és *clausulákkal* edgyütt) Közönséges, Vallástévd, Bünbotsánatért való Templombéli Reggeli és estvéli Könyörgések; mellyekhez töldattak Vasárnap, Ur Vatsorája, Halot, Templom szenteléskor, 's a' t. Sátoros, és egyéb Innepeken Prédikázió előtt, és után, és más külömb külömb féle alkalmatóságkor, úgy mint Betegkéért, első időben, Szárazság, égi háború, föld iodulás, 's a' t. idején mondandó Könyörgések, és ezek mind valógatott

gatott munkák, mellyek a' mostanában élt, és még
 elő nevezetesebb T. T. Magyar Prédikátoroknak
 írásaikból szedegettetek össze. — Mellyre nézve
 jelentetik, hogy ha kinek kedve volna számos E-
 xemplárokat venni, méltóztassék magát nállam fran-
 kon küldendő Levelébe, mentől elébb jelenteni;
 hogy e' szerint, ha elébb nem, *Jánostóvételi Pesti*
Vásárkor, tudjuk kinek kinek az érdemes Vévők
 közzül az Exemplárokat kezéhez szolgáltatni. —
 Az Exemplároknak (mellyek az Erkölti Prédiká-
 tziók formáját viselik, és közönséges jó papirokkal,
 tiszta betűkkel kedveskednek) száma mind össze is
 csak öt száz: még is azért a' számos exemplárokat
 vévőknek, a' tizenegyedik ingyen adódik. Az árát
 ugyan még meg-meg határoztuk, mivel nem tudjuk
 ha negyven, vagy több árkus lesz ené: de azt bi-
 zonyosan ígérjük, hogy noha a' Nyomtatványok
 árkusának leg-mértékletesebb ára az egy póltra:
 mi mindazonáltal egy póltrába sem ejtjük árkusát.
 Sőt a' Ki-adó, a' kinek ebben a' munkában egye-
 dül a' Közkönnyebbség a' tzielja, igéri, hogy ha
 450 Nyomtatványra magokat jelentők találkoznak
 (mivel 50 ingyen adódik) éppen annyiért fogja ad-
 ni, a' mennyiben magának van, t. i. árkusát egy
 krért, és e' felette óltó.

NB. NB.

A' Magyar és Erdély Országai Gyűléseknek *Deá-
 riuma* szüntelen nyomtattatik; de minthogy a' szün-
 telen jövő Olvasóknak *Coopertájokkal* bajlóduunk
 még, csak azért nem küldjük ezeket, hogy a' kül-
 désben való hibákat meg-gátolhassuk.